

UDK 39

ISSN 0350-0322

ГЛАСНИК
ЕТНОГРАФСКОГ МУЗЕЈА

КЊИГА
69

2005.

ХРОНИКА

ЧЕТВРТА МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЕТНОГРАФСКИХ МУЗЕЈА ЦЕНТРАЛНЕ И ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ

Конференција је одржана у АСТРА националном музејском комплексу у граду Сибиу у Румунији од 15. до 17. октобра 2004. године

Скуп на тему *Ношња као симбол етничкој и културној идентитетима* имао је за циљ, као и скупови одржани претходних година¹, успостављање и јачање сарадње међу стручњацима етнографских музеја региона, размена идеја, знања и искуства. Заједнички пројекти, иницирани на претходним скуповима, нису реализовани нити су били тема на овом скупу.

Сходно теми Конференције, у току два дана, у преподневним и поподневним седницама, своје радове су представила 22 кустоса – етнолога из етнографских и других музеја из 7 земља. Готово половина учесника били су румунски стручњаци, њих десеторо. Из осталих земаља била су по 2 до 3 учесника (три из Мађарске и Хрватске, по два из Украјине и Србије и Црне Горе и по један етнолог из Немачке и Аустрије). У поређењу с претходним конференцијама одзив учесника био је много мањи с обзиром на то да су изостале колеге из Грчке, Македоније, Бугарске, Босне, Словеније, Словачке и Пољске (учесници претходних састанака).

Учесници и теме реферата:

1. Др Франц Грисхофер, директор Етнографског музеја у Бечу, *Од ношње до оној што се зове Austrian Look – Различити облици ношње у свакодневном животију.*
2. Ђерђ Балаш из Етнографског музеја у Будимпешти говорио је о актуелним пројектима Етнографског музеја и о сарадњи са Шведским етнографским музејом.

---

¹ Прва конференција је одржана у Будимпешти 2001. године, друга у Бечу 2002. године, трећа у Мартину у Словачкој, 2003. године.

3. Аида Бренко и Весна Зорић, из Етнографског музеја у Загребу говориле су о *Ношњи као симболу националној и културној идентичности на примеру хрватској националној косћима*.
4. Др Људима Булцакова-Ситник из института у Лвиву у Украјини, *Ношња као етнокултуролошки симбол на примеру женске ношње на граници Украјине и Румуније*.
5. Др Хана Врочинска из института у Лвиву, Украјина говорила је о традиционалном женском украјинском накиту *Дукаћ*.
6. Др Катона Едит из Етнографског музеја у Будимпешти представила је традиционални накит у Мађарској.
7. Ева Сачвај из Етнографског музеја у Будимпешти говорила је о новим пројектима Музеја и сарадњи с норвешким музејима.
8. Родица Динулеску, Сибиу, Румунија конзерватор у Астра музеју, *Реститурација женске трајанске хаљине*.
9. Вера Шарац-Момчиловић, Етнографски музеј у Београду, *Изложба као вид етнографске презентације, на примеру изложбе „Обућа у Србији“*
10. Весна Душкових, *Женска невестинска ојлавља у Србији*.
11. Хенрике Хампе, Музеј Подунавских Шваба, Улм, Немачка.
12. Олга Орлић из Музеја Истре у Пазину, Истра, Хрватска, *Ткачи у Истри*.
13. Ана Грама, Сибиу, Румунија, *Између руралној и урбаног-ношња у жалости у многонационалном Сибиу*.
14. Елена Гавран, Сибиу, Румунија, *Везене сеоске женске кошуље из Маринуме Сибулу – Колекције Астри музеја, Румунија*.
15. Дорис Попеску, Сибиу, Румунија, *Везене сеоске женске кошуље из Сајантиа – обласи Марамуреш*.
16. Др Марија Бозан, *Презентација и самопрезентација ношње*.
17. Илија Моисе, Сибиу, Румунија, *Од традиционалној народној косћима до националној народној косћима-размајрања се тичу еволуције народној косћима из Салисје Субулу*.
18. Проф. Хорет Клуш, *Ношња седам традова*.
19. Мирела Крету, Сибиу, Румунија, *Обредне импликације традиционалној народној косћима*.
20. Ева Ђиосану, Јаши, Румунија, *Ушницај манастирских занатских радионица на традиционални народни косћим*.
21. Марија Бозан, Сибиу, Румунија, *Традиционални косћим – облик приказивања и самоприказивања у музејском деловању*.
22. Др Кристина Ханулеску, Валцеа, Румунија, *Представе румунске народне ношње на фрескама црква из етнографске обласи Валцеа*.

Сви учесници, осим једног,² прочитали су своје радове уз приказивање слајд фотографија.

² Млада колегиница Олга Орлић из Етнографског музеја Истре говорила је о *Ткачима у Истри* уз електронску презентацију, занимљиво, жустро и темпераментно што је представљало право освежење и унело живост у рад конференције.

Нажалост, програмом предвиђених дискусија после прочитаних радова није било. Разлог за то је био велики број излагања и неки непримерено други реферати. Разговори о практичним питањима струке вођени су ван званичног скупа.

Конференција у Сибиу отворена је уобичајеним поздравним говорима, добродошлицом и жељом домаћина и званичника града Сибиу за успешан рад Конференције. Одмах на почетку, директор Астра музеја др Корнелије Букур детаљно је упознао учеснике скупа с начином на који држава Румунија остварује Програм заштита нематеријалне културне баштине. Под покровитељством румунског Министарства културе и вера према конвенцији УНЕСКО-а из 2003. године, програм се успешно остварује посредством бројних институција културе и у сарадњи с националним комитетом УНЕСКО-а. Атрактиван и добро организован програм се реализује преко низа манифестација које се током целе године одржавају у Астра музејском комплексу. Према посебним програмима спроводе га Удружења занатлија Румуније, Галерија народне уметности, Национална олимпијада (одвија се у виду смотре уметничких народних заната и других манифестација) и Национални центар за нематеријалну културну баштину. Национални центар за нематеријалну културну баштину чине Академија за Народну уметност Румуније, Национални фестивал народне културе, Међународни фестивал документарног антрополошког филма и Сајам народних заната и уметника Европе.

Сибиу се тих октобарских дана 2004. увелико припремао да заједно с Луксенбургом 2007. преузме титулу Европске престонице културе. На многим улицама, трговима и знаменитим грађевинама предузимани су грађевински радови. Организујући занимљив и богат програм у неслужбеном делу конференције, домаћини су се потрудили да свој град представе у најбољем светлу. Од дневног и ноћног разгледања града и Астра музејског комплекса до обиласка актуелних изложби у Етнографском и Историјском музеју (изложба посвећена Циганима и изложба о изради керамике у Трансилванији). Учесницима скупа је омогућено да у Етнографском музеју разгледају збирке текстила, керамике и справа за обраду текстилних влакана. Последње вечери боравка у Сибиу приређена је специјална ревија народних ношњи у новоотвореном градском позоришту *Талија* (публици, учесницима конференције, на опште изненађење, омогућен је неуобичајени контакт с извођачима ревије). Последњи дан је био резервисан за филмове из програма заштите нематеријалне културне баштине и разгледање Астра музејског комплекса.

Иако краткотрајан, боравак у Румунији је био довољан да се стекне увид у добро организовану заштиту традиционалног културног наслеђа. Заштита се спроводи синхронизовано, од највиших државних органа, специјализованих научних институција (Академија народних уметности) и институција културе до различитих културних манифестација, фестивала, радионице, научних скупова.

Поредећи заштиту традиционалне културе у Србији с овим што смо видели у Румунији, има се утисак да смо ми на самом почетку тог одговорног, значајног и великог задатка.

Вера Шарац-Момчиловић